

Kanadská

11/06
15. marca

mozaika

Každé dva týždne na Vašom stole e-mailom alebo poštou

Afganistan: prvá zahraničná cesta Stephena Harpera

Kanadský premiér Stephen Harper si za cieľ svojej prvej zahraničnej cesty od parlamentných volieb 23. januára zvolil Kandahár v južnom Afganistane. Cieľom dopredu neohlásenej návštevy predsedu kanadskej vlády bolo povzbudiť vojakov, ktorí sa od chvíle, čo nad touto oblasťou prebrali kontrolu, stali terčom častých útokov. V južnom Afganistane je v súčasnosti umiestnených asi 2 300 kanadských vojakov, ktorí sú súčasťou mnohonárodnostnej jednotky vedenej kanadským brigádnym generálom Davidom Fraserom. Kanadská vláda nedávno oznámila, že jej rozvojová pomoc Afganistanu zostane vo finančnom roku 2006 - 2007 na úrovni 100 miliónov kanadských dolárov, rovnako ako v predchádzajúcom roku. Celkový kanadský príspevok tak v rokoch 2001 - 2009 presiahne 650 miliónov kanadských dolárov. V pondelňajšom príhovore k vojakom Stephen Harper zdôraznil význam ich práce na ochranu Kanady a sveta pred terorom, obmedzením rozširovania narkotík a pri rekonštrukcii krajiny, ktorá je základnou podmienkou boja proti chudobe. „Služba v bezpečnostnej operácii s mandátom OSN a pod kanadským vedením je súčasťou tých najlepších tradícií našej krajiny: byť vedúcou silou v globálnych záležitostiach, zasiahnuť a vykonať niečo dobré tam, kde je treba,“ dodal Stephen Harper. Na záver dvojdennej návštevy sa kanadský premiér stretol v Kábule s afgánskym prezidentom Hamídom Karzáim. www.pm.gc.ca

Kanadské osobnosti: Tommy Douglas

Dnešným článkom o legendárnom kanadskom politikovi, ktorý ako premiér provincie Saskatchewan zaviedol v Kanade systém štátnej zdravotníckej starostlivosti Medicare, otvárame voľnú sériu článkov o kanadských osobnostiach. Inšpiráciu sme našli v súťaži verejnoprávnej televízie CBC Najväčší Kanaďan. Práve v tejto súťaži sa na konci roka 2004 umiestnil Tommy Douglas na prvom mieste - ako najväčší Kanaďan v histórii vôbec. Tommy Douglas sa narodil v roku 1904 v Škótsku a ako malé dieťa sa s rodičmi presťahoval do Kanady. L'avicové rodinné zázemie a detská skúsenosť s nedostatočnou zdravotníckou starostlivosťou poskytovanou nemajetným pacientom ho inšpirovala k celoživotnému boju o zavedenie systému všeobecného zdravotného poistenia - programu Medicare. Počas svojho „premiérovania“ (1944-1961) sa mu podarilo v provincii Saskatchewan tento systém zaviesť. Ako prvý socialistický (podľa slovenských meradiel skôr sociálno-demokratický) premiér v Severnej Amerike musel čeliť veľkej nedôvere. Napriek tomu sa mu podarilo v Saskatchewane vybudovať po 2. svetovej vojne dláždené cesty, kanalizáciu, zaviesť elektrinu väčšine farmárov a zároveň znížiť zadlženosť provincie o 20 miliónov dolárov. Zaviedol tiež poistenie automobilov, reformu pracovného práva a ďalšie pokrokové opatrenia. Málo Kanaďanov o ňom vie, že začínal ako baptistický kazateľ. Vo federálnej politike sa mu príliš nedarilo. V čase, keď zakladal novú demokratickú stranu (NDP) v roku 1961, už totiž jeho myšlienky na celoštátnej úrovni čiastočne zaviedli do praxe väčšie strany - Medicare a penzijné poistenie zaviedol v Kanade liberálny premiér Lester B. Pearson. Politiku Douglas definitívne opustil až v roku 1979. V roku 1986 zomrel na rakovinu. V tohtoročných voľbách získala ním založená strana NDP 17 % hlasov a 29 kresiel. www.cbc.ca/greatest

Indiánska špecialita – bannock

V minulom čísle sme vám sľúbili tradičnú indiánsku pochúťku. Prinášame recept od víťaza Svetovej kulinárskej olympiády Andrewa Georga Jr., ktorý je príslušníkom kmeňa Wet'suwet'en z Britskej Kolumbie. Ide o pečivo nazvané bannock, odvodené od tradičných škótskych placiek, ktoré

do Kanady priviezli obchodníci s kožušinami. Indiáni si bannock prispôbili tak, aby ho mohli piecť na ohni. Dnes je to jedno z najbežnejších jedál, ktoré možno spestriť rôznymi prísadami.

Suroviny: 1 liter (4 šálky) hladkej múky; 25 ml (2 lyžice) prášku do pečiva; 5 ml (1 lyžička) cukru; 2 ml (½ lyžičky) soli; 2 ml (½ lyžičky) masti; 500 ml (2 šálky) vody alebo mlieka. V miske zmiešame múku, prášok do pečiva, cukor a soľ. Na panvici rozpustíme masť a pridáme vodu alebo mlieko. Zmes vylejeme do múky s prísadami a vidličkou dôkladne zamiešame. Ak je cesto príliš suché, pridáme vodu. Cesto vyklopíme na múkou vysypanú dosku, miesime asi 3 minúty, kým nie je cesto pevné a tuk rovnomerne rozložený. Potom cesto preložíme na pekáč, kde ho vytlačíme k okraju tak, aby sme získali placku hrubú asi 2 cm. Poprepichujeme vidličkou a potom pečieme v rúre pri 180°C do zlatista, 45 minút až hodinu. Podávame teplé, s maslom alebo jahodovým džemom. Pri pečení na ohni sa cesto rozdelí na štyri kúsky, ktorými obalíme konce palíc (ražňov) umiestnených nad ohňom.

So' h ga nec kewh dalht! (Dobrá chuť! V jazyku Wet'suwet'en).

www.inac.gc.ca

The World Sustainable Energy Days

Rakúsky Wels hostil 1.-3. marca každoročnú celosvetovú akciu zameranú na obnoviteľné zdroje energie The World Sustainable Energy Days 2006. Konferencia a obchodná výstava sa sústredili na súčasný prudký rozvoj energetického využitia biomasy (pelety, drevné štiepky, odpady z poľnohospodárstva), veternej a vodnej energie a tiež na zvyšovanie úspor energií v budovách a domoch. Kanadská delegácia mala možnosť konfrontovať stupeň napredovania výskumu a úspešných aplikácií v Kanade a v EÚ. Skúsenosti z kanadskej provincie Québec prezentoval na konferencii pán Rejean Carrier z Agence de l'Éfficacité Énergétique Québec. Kanadská recepcia, kombinovaná s prezentáciami, organizovaná obchodnými delegátmi kanadských veľvyslanectiev v strednej Európe, priťahla pozornosť médií a zúčastnili sa jej tiež komisár EÚ pre energiu pán Andris Piebalgs a niektorí poslanci Európskeho parlamentu. <http://www.energiesparverband.com/esv/index.php?id=217&L=1>

Medzinárodný festival frankofónneho filmu a Kanada

V dňoch 16.-22. marca sa v Bratislave v kine Tatra uskutoční 8. ročník Medzinárodného festivalu frankofónneho filmu. Kanada tento rok uvedie štyri filmy québeckej kinematografie: dramatický film Citlivé spomienky (18.3.), horor Biela koža (18.3.), romantickú komédiu Magnetky (21.3.) a na záver festivalu drámu Konkurz (22.3.). Konkurz je režisérskym debutom herca Luca Picarda, ktorý je považovaný za jedného z najlepších komikov Québecu a je držiteľom viacerých prestížnych ocenení. Luc Picard nie je neznámy ani pre slovenské publikum - v minulých rokoch mali diváci možnosť vidieť v rámci festivalu tri filmy, v ktorých účinkoval: 20h17, ulica Darling (2005), Žena, ktorá pije (2003) a Srdce na dlani (2001). Film Konkurz dostal na Medzinárodnom filmovom festivale v Montréali (2005) hlavnú cenu Zlatý Iris, bol vyhodnotený ako najlepší divácky film a Luc Picard dostal cenu divákov za najlepší herecký výkon. Biela koža, divácky veľmi atraktívny film uvádzaný na záver filmovej noci, úspešne kombinuje prvky romantiky a hororu, za čo získal cenu City TV na Medzinárodnom filmovom festivale v Toronte (2004). Film bol uvedený minulý rok na filmovom festivale v Karlových Varoch, kde zaznamenal veľký divácky úspech, takže bol potom premietaný aj po festivale v rámci Echa festivalu. www.fiff-bratislava.sk

KVÍZ O KANADE

Ktoré prírodné klzisko je najdlhšie na svete, kde sa nachádza a kolko meria? (Odpoveď a novú súťažnú otázku nájdete v ďalšom čísle Mozaiky.)

Odpoveď z minulého čísla: V roku 2002 získal Kanadský tím invalidných lyžiarov 11 olympijských medailí.